

Písemná příprava k 25. 11. 2015

Aldo Leopold a jeho etika země

Na čem především zakládá A. Leopold svou argumentaci pro etické ohledy k zemi?

Leopold, A. považuje „rozšíření etiky za proces ekologické revoluce.“ Poukazuje na to, že dosavadní etika závisí na předpokladu, že „jednotlivec je součástí společnosti; instinkty mu přikazují soutěžit o své místo a etika mu v rámci společnosti nařizuje spolupracovat.“ Ale „stále postrádáme etiku, která by se zabývala vztahem člověka k zemi a k rostlinám a živočichům na ní žijícím.“ Právě „etika země rozšiřuje hranice společnosti tak, aby zahrnovalo i půdu, vody, rostliny a zvířata, a tím pádem celou zemi.“ Kritizuje fakt, že společnost vystavila svůj vztah k zemi pouze na ekonomice. Toto rozšíření etiky považuje za „evoluční možnost a ekologickou nutnost.“ Považuje za „nutné přestat pojímat rozumné užívání země jako čistě ekonomický problém.“ Dále tvrdí, že „etika krajiny mění roli člověka z dobyvatele krajinných společností na jednoho z mnoha jejích členů.“ Zároveň na historických událostech dokládá to, jak je role člověka jako dobyvatele ve vztahu k přírodě sebezničující. Na konkrétních příkladech ekologické pyramidy ukazuje negativní příklady toho, jak do této pyramidy člověk zasahuje. Jedná se především o „celosvětové promíchávání fauny a flóry, eroze půdy,“ a to, že „dříve lokalizované a uzavřené řetězce dnes užívány v celosvětovém měřítku.“

Jsou jeho východiska podle vás dobrá?

Myslím, že autor dostatečně poukázal na to, že dosavadní nezáměr o etiku země ze strany člověka s sebou nese negativní následky, které se přímo týkají i právě člověka, který je svým (zpočátku nevědomým) jednáním způsobil. Tím, že popsal etiku jako „společenský instinkt, který se neustále vyvíjí,“ autor vystihl to, že je člověk součástí neustálého procesu vývoje, který svůj etický zájem o okolí neustále rozšiřuje.

Je jeho argumentace relevantní i dnes?

Jeho argumentace je relevantní i dnes. Myslím si, že uvědomělých lidí, kteří pomocí kritického myšlení zpochybňují dosud převládající antropocentrismus ve vztahu ke svému okolí, a tedy i přírodě, neustále narůstá, ale zároveň se jedná jen o jednotlivce. Což zároveň nepopírá fakt, že tito jedinci mohou utvářet početnější skupiny v rámci např. hnutí. Tento proces uvědomování si svého skutečného místa ve světě, a tedy vztahu k zemi, je, jak autor v díle zmiňuje, dlouhý „intelektuální a emocionální proces“, který nemůže nastat ze dne na den. To dokládá fakt, že od vydání tohoto díla uplynulo několik desítek let, a stále, jak autor v díle uvádí mezi východisky, je tento etický vztah k zemi brzděn „naším vzdělávacím a ekonomickým systémem, který směřuje od uvědomování si země.“ Neustále je „nutné přestat pojímat rozumné užívání země jako čistě ekonomický problém.“ Je potřeba „zkoumat každý problém z hlediska toho, co je eticky a esteticky správně - stejně tak jako z hlediska toho, co je ekonomicky výhodné.“ Také souhlasím s tvrzením, že „se stále osvobozujeme od omylu, který nám na společný krk uvázali ekonomičtí deterministé, tedy že ekonomika určuje veškeré užití země.“